

„POKROK“ vychodí každý piatok

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakolca).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a platia sa vopred.

POKROK.

Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku 1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor. Bezmenné a nevyplatené dopisy sa neprijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Pohreb ruského vojaka v Mandžurii.

Chudoba ľudu!

Celý svet sa žaluje, že peňazí je málo a biedy pribýva, ale kapitalisti sa neželajú, tí môžu na konci obchodného roku po zostavení svojej vlastnej bilancie s uspokojením povedať no mali sme dobrý rok, úroky neklesli, cukor nezlacnel, obilný obchod sa vyplatil, naše kasse sú plné peňazí, cenných papierov. A keď pomyslia do budúcnosti, nezachvátia ich strach ani starosť čo budú, jako sa vyplatia. Dlhý rastú a mali India dlžia sa u veľkých, štáty, zeme u kapitalistov, finančníkov, v bohatých bankách a záložniach. Svet robí dlhy o prekot, národy rad-radom vysdvihujú požižky, dnes Rusi, zajtra Japonci, dnes Rakúsko-Uhorsko zajtra Itálie, dnes na kanóny pýtajú od snemu 200 miliónov, na nové lode 150 miliónov a na výzbroj vojska 400 miliónov, vydávajú nové papiere a platia úroky kapitalistom. Nemecký poslanec Schraffel povedal v rakúskom sneme, že Rothschild má 12 miliárd majetku, to jest 12 tisíc miliónov. Hruza, až hlava ide kolom!

Pane Bože, čo sú králi a potentáti oproti týmto peňažným kráľom?! Chudáci! A nové dlhy robia sa ďalej, a keď to tak pôjde, kde vie čo budú štáty a krajiny do zástavy dávať. Turecko podviazalo svoje čla, Srbsko svoj tabák, Čína necháva svoje príjmy kontrolovať Angličanom atď. Takto zadlžujú sa i menší India, veksle sú známe už každému deckovi, cheky pozná každý náš Američan, o intabuláciách rozpráva sa jako o veči prirodzenej, tuším zem, slnce a nebe bude musieť dať svet kapitalistom do zálohy, tak sme zadlženi!

Na viedeňskej burse obnášal obchodníkov (akcii, záložných listov, cenných papierov, verejných požižiek) roku 1894 20 mill. kor. roku 1904 ale už 28 mill. korun, to znamená, že na bursový trh prišlo za 10 rokov o 8 mill. K. viacej papierov. Toto ale znamená podľa ceny kursovej, že kapitalisti na viedeňskej zbohatli o 3800 mill. korun! Totiž toľko papierov vydalo sa za tieto peniaze. Papiere majú kapitalisti a oni ustrihujú ústrižky totiž úroky. Čo by robili tieto bursové hyeny, keby sa obce, krajiny nedlžili, mohli by tak pohodlne žiť? Ved čo chvíľa budeme im patriť s telom i s dušou.

Blážime sa ku stavu: Budú páni, kapitalisti, finančníci na jednej strane, zobráci, bedári, otroci kapitalistov na druhej strane!!

2204

905 ftó

Ó Felsége a király nevében!

A nyitrai kir. törvényszék mint büntető bíróság a Sándor Géza, kir. törvényszéki elnök elnöke alatt, Miklósy Arthur kir. tszéki bíró, Dr. Havel József kir. tszéki bíró, valamint Reidner Agoston kir. tszéki aljegyző mint jegyzőkönyvvezető részvétele mellett a kir. ügyészségnek 1904 évi 9986 szám alatt kelt vádiratában Teslík József ellen sajtó rendőri vétség miatt foglalt vád fölött a kir. törvényszéknek 1904 évi 10188 szám alatt kelt végzése folytán, Jurecsky Iván kir. alügyész mint közváltónak a szabadlábban levő vádlottnak Mérey Tibor ügyvédjelölt mint védőnek jelenlétében,

1905 évi Március hó 8. napján Nyitrán megtartott nyilvános főtárgyalás alapján, a vád és védelem meghallgatása után következőleg.

Itélt.

Szabadlábban levő Teslík József (31 éves, Brünni születésű, nőis, 5 gyermek atyja, vagyontalan könyvnyomdász, magyar állampolgár szakolcai lakos) vádlott bűnösnek mondatik ki az 1848 évi XVIII. t. cz. 31 §-ába ütköző sajtó rendőrivétségben — melyet az által követett al, hogy a Szakolczán hetenkint megjelenő „Pokrok“ czimű lapnak 1904 évi október hó 15-ikéről keltezett 24 ik számát melynek tartalma. (Dopisy Nitrianská stolica od nás) részben politikai tárgyak körül forog, kiadta, habár az idézett t. cz. 30 §-ának 2. pontjában meghatározott 10.000 korona (5000 forint) biztosítékot nem lette le s ezerint az 1848 évi XVIII. t. cz. 31. §. alapján a btko: 92. §-ának alkalmazásával egyszáz (100) korona pénzbüntetésre mint fő ötven (50) korona pénzbüntetésre mint mellék büntetésre ítélte. A kiszabott pénzbüntetések jelen ítélet jogerőse emelkedése napjától számított 15 nap alatt külföldbeni végrehajtás terhe mellett a nyitrai kir. ügyészségnek fizetendő, az 1892 évi 27. t. cz. 3. §-ában jelzett czélokra fordítandók s behajthatatlanság esetén minden egyes tíz (10) korona a btkv: 53 § értelmében figyelemmel az 1880 évi XXXVII. t. cz. 12 §-ának rendelkezésére egy (1) napi fogházbüntetésre átvaltoztatható.

Köteles vádlott ezenfelül a bp.: 480 § alapján az eddig felmerült 10 korona s a még netán felmerülendő bünyügyi költséget az 1890 évi 43. t. cz. 9 §-ában meghatározott módon a. m. kir. államkincstárnak megtéríteni, mely költséget azonban az utóbb idézett t. cz. 4 §. értelmében egyelőre behajthatlanoknak nyilvánítottatnak.

Jelen ítélet jogerőse emelkedés után vádlottnak kézbesítetténi rendeltetik azzal, hogy azt „Pokrok“ czimű idoszaki lapnak legközelebbi megjelenő számában saját költségén tegye közzé.

Mérey Lajos nyitrai ügyvédnek védő díja a bp. 485 § alapján saját felével szemben 20 koronában állapítottatik meg.

Indokok.

A szakolczán hetenkint megjelenő „Pokrok“ czimű lapnak az iratoknál elfekvő s a főtárgyaláson felolvasott 1904 évi 42 számában „Dopisy Nitrianská stolica od nás“ rovat alatt a megyei bizottsági tagok választáshoz és a „Pokrok“ olvasóihoz intézett oly felhívás foglaltatik, hogy a felhívottak közigazgatási, állami és uradalmi tisztviselőket megyei bizottsági tagoknak ne válasszanak mert azok a megye ellen szavazni nem fognak s hogy a tót nép kebeléből válasza meg a bizottsági tagokat.

Vádlott a főtárgyaláson beismerte, hogy a „Pokrok“ czimű társadalmi lapnak ő a kiadója, hogy az hetenkint egyszer jelenik meg s hogy az 1848 évi XVIII. t. cz. 30 §-ának 2. pontjában meghatározott biztosítékot le nem tette.

Mint hogy a vád tárgyává tett, czikk — az által hogy olvasó közönségét arra hívja fel kiket, válasszon megyei bizottsági tagoknak — fellélenül politikai tartalmi, mert ezen felhívásával a közigazgatás menetére akart befolyást gyakorolni; mint hogy továbbá az 1848 évi XVIII. t. cz. 30 § értelmében havonként legalább kétszer megjelenő oly idoszaki lap — melynek tartalma habár részben is politikai tárgyak körül forog — csak úgy adható ki, ha kiadója az idézett t. cz. 30 §-ának 2. pontjában

meghatározott biztosítékot letette; — vádlott pedig saját beismerése szerint ezen kötelességnek eleget nem tett ennek dacára a hetenként egyszer megjelenő lapnak kérdéses részben politikai tartalmu szamátki kiadta;

Teslik József vádlottat az 1848 évi XVIII. t. cz. 31 §-ba ütköző sajtó rendőri vétségben bűnszék kimondom ugyanezen § alapján a btkv. 92 §-ának alkalmazásával az ítélet rendelkezésében meghatározott büntetésre ílelni kellett. — A btkv. 92 §-ának alkalmazását indokolja az az enyhítő körülmény, hogy vádlott hasonló bűnszékemény miatt még büntetve nem volt s —

A bűnyügyi költségekben való marasztalás a bp.: 480 §-án alapszik, azokat azonban vádlott vagyontalansága folytán egyelőre behajthatatlanoknak kellett nyilvánítani. — A vedői díj megállapítás a bp.: 485 §-ban leli magyarázatát.

Nyitván 1905. Március 8-án.

Jelen ítélet jogerős és végrehajtható.

Sándor. *
kir. törvényszék elnök. jegyző.

Jako už známo ct. čitateľom stál vydavateľ „Pokroku“ dňa 8. marca t. r. pred nrianskou sedriou, aby sa zodpovedal za dopis „Od nás“ uverejnený v 42. čís. min. ročníku, v ktorom král. fikus našiel politiku. Týmto podávame ct. čitateľom obsah a výrok súdu, dľa nariadenia v maďarskej pôvodine. — Vydavateľ „Pokroku“ posúdený bol na 150 korún peňaznej pokuty.

Výborný prostriedok vychovateľský.

(Píše: Anička Kozručovských.)

Je mnoho ciest, ktorými vychovavanie dieťať sa vedie, a mnohý vychovateľ všetkých prostriedkov užil, aby dieťať jemu sverené stalo sa ľuďmi hodnými a poriadnymi. Snáď s úsmevom pozre niekto na prostriedok vychovateľský, o ktorom tu chceme sa krátko zmieniť. Týka sa obcovania dieťať s tvormi nerozumnými, čili so zvieratami. Zvíra považuje sa za vec potiaľ cennú, pokiaľ slúži k nášmu úžitku; ináč zachádza sa mnohokrát so zvieratami spôsobom surovým a neľudským i není divu, že badáme už u dieťať zárodoky týchto nepeknych vlastností, ktoré vo veku dospelého teprv v celej svojej veľkosti vystupujú. Dieťať je od prirodzenosti dobré a len špatným vedením prichádza na zlé hriechne chodníky.

Netrpme nikdy, aby dieťať zvieratom ubližovali, alebo čo viac ich triznily; pravdaže musíme sami predchádzať v tejto veci do drým príkladom. Už v útlom veku vstúpime dieťaťkam láskavosť a citlivosť ku tvorom nerozumným a nedajme na pr. vtákov, psov, mačky, chrústov a iné zvieratá na pospas dieťaťkam, aby s nimi dľa ľúbosti a nerozumu svojho zachádzali. Naopak môžeme dieťaťkam uložiť, aby o výživu a ošetrovanie zvierat sa starali, a tak od mladý naučily sa poriadku a čistote i vzhľadom ku zvieratom.

Nenavikajme dieťať, by zvieratá chovaly, nosily s nimi a mazlily, ale poučme ich, aby zvieratá braly v ochranu, keď by ich niekto triznil, alebo inak zle s nimi zachádzal. Hladné zvieratá nech nakrmia, choravé nech ošetrujú, a nech nezkantrá bez príčiny ani najmenšieho červička; lebo i ten je tvorom Božím, i ten je opravený zo života sa radovať.

Abysme tohto cieľu došli, musíme dieťaťkať mať ustavične na očiach, poučovať a trestať ich a predovšetkým sami varovať sa všetkého, čím by sme nedostatok citu na javo dali. Dieťaťkať takto vychované bude potom dobrým a milosrdným nie len oproti zvieratom, ale tiež oproti svojim bližným a bude sa modliť za rodičov, ktorí mu vstiepli vzácny poklad duševný: „Čiň milosrdenstvo, aby si sám milosrdenstva došiel!“

Dopisy.

— Zo Skalice. »Klebetárie«. Každé Kocurkovo má svojich klebetárov a pleťkárov. Sú

to zväčša ľudia, ktorí nemajú žiadnej práce a ktorých cieľom života je sbierať klepy, klebety a pleťky po meste a dedine.

Že naša Skalica je tiež takým Kocurkovom, tomu sa nedivíme, veď je to malé mestočko, ktorého život sa točí kolom veci maličerných a malých. Len že naši klebetári sú natoľko obdarení krátkym rozumom, že mnohorázy do kruhu svojich pleťiek a klepov vzťahujú aj veci vážne, uradostnení, že môžu dobrej veci poškodiť.

Inu ťeklo se — začína sa obyčajne rozovor a potom bližný nebližný, ten ústav lebo iný, ten podnik alebo druhý, očierňuje sa až sa práši. Že bližného dobré meno týmto spôsobom utrpí, že rozvoju podnikov sa prekážky stavajú, že dôvera členov sa obmedzuje o to sa páni klebetári a tiež dlhojazyčné klebetárky nestarajú, im sa na srdci oblahčí, keď túto alebo inú vec dobre otrépať môžu.

Že u takových ľudí by človek darmo hľadal pevný charakter, je istá vec, lebo každému charakternému mužovi záleží na tom, aby ku rozvoju a blahobytu ľudu pracovného založené podniky sa zmáhali, im ide len o toto, „vidíte neide to dobre, lebo nevedeme to my“.

To „my“ je najväčšie slevo niektorých osôb, ktoré sa domnievajú, že sú nenahraditeľnými a všetko to, čo není „my“, je zlé, to padne a nič nestojí.

Nútnosť nám dala pero do ruky, aby sme sa o tejto veci rozpisali a na teraz týmto spôsobom urobili koniec tým klebetám, ktoré ohľadne nášho mliekarského družstva narobili ľudia zaiste nie vážni a dobroprajní, ale zlomyseľní a podvodní, ktorí by najväčšiu radosť mali z toho, keď by podnik tento zhylnul. Budúce iný spôsob upotrebíme.

Neišli by sme s vecou pred verejnosť, keď by nás neboli vo verejnosti osočovali.

Po meste rozniešili istí ľudia, — ktorých mená teraz ešte výminečne nezjavíme, lebo dúfame, že prídu po čase k rozumu — chýr, že mliekarské družstvo není vstave platif úroky a že už je žalované že má špatné syry atď.

Voči tomu dávame všetkým členom a priateľom mliekarského družstva na vedomie: že družstvo staviteľ a stroje úplne má vyplatené. Požičku malo 25.000 korún vypožičaných od „Pomocnej Pokladnice“ v Skalici. V minulom roku z čistého zisku platilo jednu čiastku na stavbu a na stroje a krem toho úroky patričné do „Pomocnej Pokladnice“. Dňa 8. februára roku 1905. zaplatilo 1000 kor. z kapitálu a 200 korún úrokov, dňa 2. apríla 1905. zaplatilo zase 1000 korún kapitálu a 550 korún úrokov „Pomocnej Pokladnici“, o ktorej veci sa bársktorý člen presvedčiť môže. Tak že podlžnosť robí už len 23.000 korún a za minulý mesiac hneď 2. apríla členom za mlieko sa tiež vyplatilo.

Pánom klebetárom a klebetarkám odporúčame, aby si druhýkrát svoje ostré jazýčky za zubami držali a v prvom rade sa o veci presvedčili a potom hovorili. R.

— Z Pezinku. Minulú nedeľu mal tu u nás „Maď. vzdelávajúci spolok“ čo odsek prešp., svoje valné zhromaždenie, na ktorom bolo na prsty k počítaniu. Predsedníctvo viedol gróf E. Pálfi z Červeného Kameňa. Sjazdu najvýznamnejší bod bol: kto zaplatil zlatovku? a spustenie pár bezbožných „šóhajov“ či vzdychov, ocitovaných nevýznamnými frásami na Slovákov. Celý spolok je, ako vo sv. Písme zakľnutý figový strom, len listie má, totižto úradné, nútené údy, avšak žiadne blahonosné ovocie, pre planý jeho cieľ. Nás pár sbehlých údov sedelo po stoličkách, ako hromádka nešťastia. Hovorili sme, ako kto rozumel. Obširnejší referát si nežiadať, bo dačo musím si i zadržat, aby som našej schôdzke vážnejší „nátier“ dal. — Ja som mienil navrhovať, aby spolok zariadil si obchod dodávania šifkarty pre slovenských Maďarov za more utekajúcich. Takto stal by sa spolok asnaď obľúbenejším. Návrh mal sa oddať výboru na rozmyslenie a udobrenie, k tomu však neprišiel, lebo som ho zamlčal, aby niektorému nášmu „vyvolenému bratovi“ nestrpčil chlieb a výživu, a nenumenil zásluhy. Teraz už banujem, mohol som byť zapísaný do knihy „hazafikov“, a moje dieť mohli na štátne útraty školy navštevovať. — Tiež som chcel i na Slovákov hromziť, že sú „buta“, nič si v kotrbe zo „sladkej krajinkej reči“, v škole nabiflovanej, nepodržia, ihneď to všetko zabudnú. Po školopovinnom čase všetko zabudnú a sú zase jako byly

pred školovaním; ba ešte horší, lebo jakoby z trucu húževnate vzdelávajú sa v materinskej reči, nadobúdajú si to, čo im vlastne škola mala dať; čítajú slovenské knihy, spisy, noviny, nespievajú „Körösi lány“, než „Slovenské som dievča — Slovenka zrodená, — Slovenkou od Boha — bola som stvorená. — A za to chválieva — moja máma maminka, — že som tak úprimná — a verná Slovenka.“ — Konečne i to som chcel predniesť, že slovenský ľud je veľmi nevďačný oproti Femke; ona tak mnoho a mnoho dobrého by chcela s nim urobiť, ba v dobrote až utopiť, a nedajbože aby Slováci ju poslúchli, jej sa poddali; ba čo viac, ešte postavila si hlavu a z roztopašnosti do nej búchajú, ako keď teľa z vemena matky kravy dobre sa napilo, potom z bujnosti z hlavou do nej drgá. — Avšak i toto som zamlčal, aby v tomto vrtkavom mesiaci som to naopak neprehovoril a zle nepochodil, lebo viete, že porekadlo hovorí: povedz pravdu, rozbiješ hlavu, i u nás má platnosť.

Toto bolo všetko, čo sa dialo, inšie nešťastie sa neprihodilo. A tak natiahnuť klobúk až po neúprimné oči, rozlišli sme sa — k hostine.

Ten istý deň bol nám i z druhého ohľadu vskutku významným, lebo všeobecne veľavážený rytier rádu Frant Jozefa p. Fr. Majzl, bývalý náš mešťanosta; predseda sporiteľne, i školskej stolice; hlavný veliteľ hasičov slávil svoje meniny a z tej príležitosti pre pokročilý vek zaľakoval sa z hlavného veliteľstva hasičov a časom vraj i z ostatných hodností, lebo „struny života“ už nie sú tak svieže, ako volakedy. Sbor hasičský pri valnom zhromaždení, v ten deň obdývanom, vyvolil si ho za čestného veliteľa. — Daj Boh, aby zaslúžilému p. rytierovi svieca života ešte cez dlhý rad rokov blažene svietila, a ostrozubá smrť mu ju tak ľahko nevyhasila. Karafiát.

— Od Trnavy. Z nášho kraju sťahuje sa porád mnoho národa do Ameriky. Zadíženosť, bieda, trampoty a starosť o živobytie ženie ľud z vlasti von. Práce a zárobku není, jest není čo. Vlaky od Žiliny sú vždy zdravými mladými mužmi preplnené, ktorí s rodinami ubierajú sa za more. Pomoc neprichodí od nikiaľ, naše úrady nemajú o nás starosti, vyberajú dane aj v ex-lexi a neodpustia nikomu. Smutné jaro tiahne k nám!

Drobné zpravy.

— V smolenickom Kat. Kruhu 9. apríla bude tretia nábožná prednáška o 7. hodine večer. Len čím väčším počtom prindite údovia, bárs by ste všetci boli prítomní!

S jednej čiastky veľmi ľutujeme, že už do Veľkej Noci nebude nám prednášať o gazdovských veciach ten horlivý hornoorošanský pán učiteľ, lebo 4. apríla odcestoval do Malého Sabinova (Kis-Szeben) na ovocinársky kurs, ale s druhej čiastky sa tešíme, že môžeme po Veľkej Noci aj o ovocinárstve mnoho pekneho od neho počuť. Mnoho zdaru prajeme tomu nášmu dobrému priateľovi.

— V Búr sv. Mikuláši 11. apríla t. j. budúci týždeň, útorok verejný jarmok držaný bude.

— Prešporským katolíckym robotníkom. Všetci mužskí členovia katolíckeho robotníckeho spolku povolávajú sa touto cestou na dôležitú poradu, ktorá vydržiavaná bude v spolkovej miestnosti, 9. t. m., v nedeľu o 3. hodine odpoľudni. Pojednávať sa bude o založení úverkového spolku a o iných záležitostiach, ktoré sa týkajú prešporského robotníctva. Nech sa nenájde ani jeden, kto by sa porady tejto nezúčastnil.

— Koncert české filharmonie z Prahy v Hodonine. V pond. dne 17. dubna 1905. Dirigent Dr. Vilém Zemánek. Pořád: I. Petr Iljič Čajkovskij: Symphonie č. 6. z H-Moll op. 74. („Symphonie pathétique“). — Adagio. — Allegro non troppo. — Allegro con gracia. — Allegro molto vivace. — Adagio Lamentoso (Largemente). II. Bedřich Smetana: „Vltava“ (č. 2. Cyklu symfonických básní „Má vlast“). III. Dr. Antonín Dvořák: Slovanská rhapsodie z D-Dur, č. 1. IV. Richard Wagner: Ouvertura k opere „Tannhäuser“. V sále „Besedního domu“. Začátek přesně o osmé hod. večer. Křeslo 5 K., I. mí-

sto 4 K., II. miesto 3 K., III. miesto 2 K., miesto k stániu 1 K., na galerii: Sedadlo 1 K., miesto k stániu 60 haléřů. Záznamy na sedadla a předprodej u pána J. Procházky obchodníka a pána A. Weinbergera knihkuce.

— Obrali ste už húsenice, prstence? máte čisté stromy? Hotari! kto to nevykonal oznámte ho.

— **Predsa prišli! Čo? Stromky, stromky ovocné už sú tu!!** *Ti čo sa zapísali nech sa hlásia v piatok a v sobotu popoludní od 4. do 7. hod. v mliekarni, keď by sa neminuly, predajú sa v nedeľu o 5. hod. popoludní na verejnej licitácii na dvore v mliekarni. Väčšie stromky platia sa po 35 kr. menšie po 30 kr. kus.*

— Minulú nedeľu prednášal dr. L. Okánik v gbelskom „Kat. Kruhu“. O pŕstných povinnostiach kresťana a o hospodárskej otázke. Návšteva bola veľká, pozornosť neobyčajná, súčasťnilo sa i mnoho žien a mládeže. Tak to má byť, úradé a všetok ľud pohromade. Tešíme sa budúcej prednáške, snáď nám ju p. farár skoro oznámia!

— *Popis voličov deje sa tento a budúci týždeň v skalickom okrese, voličia nezameškajte sa hlásiť o svoje právo.*

— **Najnovšie: Vyjednávania s opozíciou sa rozbilo,** nového ministerstva ešte není, pán kráľ odcestoval do Viedne. Snem zasedá, čakajú sa búrlivé debaty. Nik nevie čo bude. Košuthisti nechcú od maďarského komanda upustiť. Je všeobecný zmatok.

— **Členom mliekarny v Skalici a v Mokromháji.** Každý člen je povinný všetko mlieko nosiť do mliekarny, čo nepotrebuje doma! *Uskromňte sa doma, lebo mlieko sa teraz nutne potrebuje, aby sme našich odberateľov aj na leto udržať mohli. Bez oznámenia nesmie nikto prestať nosiť. Kto predával by stranou, bude pokutovaný.*

Správa.

— **Hospodárom.** Patentný, úsporný stroj na siatie dateliny, je k vypožičaniu v mliekarni. *Od merice platí sa 15 kr.?*

Myšlienky.

Blahoslavení milosrdní, lebo oni milosrdenstva dojdú. *Mat. 5. 7.*

Buďte dokonali jako otec Váš v nebesiach dokonaly jest. *Mat. 5. 48.*

Buť striedmy, činný, cudný, vystrihajú sa zlosti. *Grécky mudrc.*

Kto uspáva svoje svedomie je zločincem.

Umenie je dlhé, život krátky.

Žiaden muž neklame ženy, celkom klamú sa ženy samy. *Herder.*

Život bol nám daný k práci, k láske a k ušľachteniu. *Herder.*

Svet zostane vždy nešťastným, jakým od jakživa bol. *Petöfi.*

Ten kto ľudu pomáha, koná to najlepší, čo človek konať môže. *Konfud.*

Ti ktorí so slzami rozsievali, so spevom žať budú. *Žalm. 126.*

Ľudia odhádzajú ale pravda svätá zostáva na veky. *Sv. Tomáš Kempenský.*

Láska a sväté presvedčenie činí z ľudu hrdinov.

Kto z práce rúk žije, ten znamená viacej nežli pobožný lenoch. *Talmud.*

BESEDNICA.

Bez práce!

Obrázok zo života.

Bolo šiest hodín večer v sobotu. Zvonček na dvore továrny zaznel, aby robotníkom ohlásil, že je na tento týždeň koniec roboty. Stroje prestaly hučať a síčať, robotníci vyhla-

dali svoje kabáty a hůfne sa valili na dvor pred továrnicku kancelláriu. Bola výplata.

Okno kancellárie sa otvorilo a dvaja páni sa v jeho rámci objavili. Jedon vyvolával robotníkov a druhý podával zaslúženú mzdu.

Konečne došiel i rad na starého Mikuláša Popelku. On stal skromno opodál podopretý o múr a bolo na ňom vidno, že bol ustatý. Bol to muž blízko šesťdesiat, vysokej, niekedy mohutnej postavy; teraz ale už prirubený s prošeďivým vlasom a fúzom. Na jeho rukách bolo vidno, že už mnohé roky pracoval v továrni, boly mozolovité a od sadzý a oleja až čierne.

Na zavolanie svojho mena priblížil sa uctive k oknu, pozdravil pánov a čakal na peniaze.

Pán, ktorý podával peniaze robotníkom, bol majiteľom továrne. Keď Popelkovi jeho mzdu podal, prehovoril:

„Očujte, Popelko; ja som v poslednom čase spozoroval, že vám práca v továrni už príťažká je. Mimo toho som prinútený viaceru robotníkov prepustiť, lebo v poslednom čase objednávky vystaly. Vy ste už starý a bude dobre pre vás, keď sa o dajakú ľahšiu prácu obozrete. V pondelok už nemusíte sa sem ustávať. Vašu robotnicku knižku som už podpísal; môžete si ju porád u vrátneho odobrať. Teda s Bohom!“

Starý Popelka stal jako omráčený. Pozdávalo sa mu, že dobre neočul. Nohy sa pod ním triasly a bol by snáď klesnul, keď by sa nebol o zábradlie podoprel.

Ale spamätal sa. So slzami v očiach a trasúcim hlasom sa ozval:

„Páne, to predsa hádam nemyslíte do opravdy. Veď ja, ktorý už cez tridsať rokov vo vašej továrni pracujem a nikdy ani to najmenšie som neprevinil, nemôžem byť len tak vyhnaný. Kto by mne aj na starosť robotu dal, keď som moje mladé roky inde ztrávil?“

„Do toho ma nič“, — odvetil pán, — „to je vaša starosť. Ja vás viacej potrebovať nemôžem“. To hovoria, odvrátil sa chladno a nechal ďalej vyvolávať.

Popelka zničený odvravoral. Vrátny zbadajúc ho, doručil mu robotnicku knižku a s niekoľko potešujúcimi slovami vyprevadil ho von z brány.

Za bránou ostal Popelka stáť a smutno pozeral za vzdalujúcimi sa spolurobotníkami. Tu pristúpil ku nemu jedon mladý silný muž, pojal ho pod pazuchu a so sústrastou prehovoril:

„Očul som, že ste prepustený. Nezúfajte; ešte sa nájdú kamaráti, ktorí vás neopustia. Pojdte so mnou! Do tej doby, než sa pre vás dačo nájde, budete mojim hosťom.“

A odviedol Popelku so sebou.

(Dokonč. nasl.)

Chlapca s poriadneho domu prijme na učenie Ondrej Štvrtecký, remenár (šaldár) vo Gbelloch (Nitranská st.)

»Erteple« (zemáky) biele, modré, červené i žlté, aké kto chce; má na predaj v najľavnejších cenách Štefan Kos v Uh. Skalici, Dubová ul. 375.

Bohumír Mikyska,

kartačník a štětkař v Břevlově

odporučuje všem slavným potravným spolkům svůj zásobný sklad veškerých druhů kartáčů a štětěk dobré jakosti za ceny najlevnější. Vlastní výroba natěračských štětců. Vzorky na požádání zašle franco hned po obdržení.

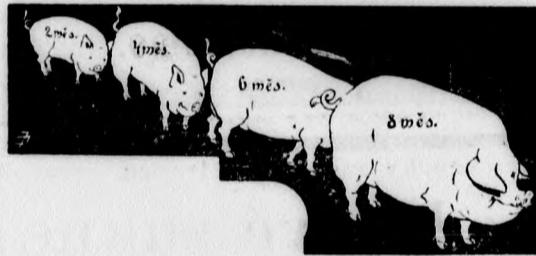
Sklady Luhačovickej kyselky

na Slovensku majú nasledujúce P. T. firmy:

v Bánovcach: J. Ochs,
na Brezovej: Juraj Tvarožek,
vo Gbeloch: Potravný spolok,
v Holiči: Št. Hajossy,
v Lipt. Sv. Mikuláši: Fedor Jesenský,
na Myjave: Samo Jurenka
v Nádáši: A. Büchler,
v Novom Meste n/V.: Štefan Sloboda,
v Prešporuku: J. Jaklitsch,
v Púchove: F. Klein,
v Ružomberku: Čajka a Houdek.
v Senici: Joz. Vaníček,
v Uh. Skalici: Potravný spolok,
v Tisovci: P. Gilovský,
atď. atď.

Správa kúpeľov

v Luhačovicách na Morave.

Predtým viac ako poldruha roka, teraz len za 8 mesiacov ste vstave vykrmíte aj 300 kgr. ťažkého brava, keď budete prikrmovať znamenitým a jedine pravým krmným vápnom so značkou

„HOSPODÁR“

Dostať:

5 kg. vrecko za K. 2.—, 50 kg. vreco za K. 12.—, výhradne v sklade

Kroneraff a Jesenský Lipt. Sv. Mikuláš.

Obširne návody a plakáty zadarmo. — Hodí sa pre každý druh statku.

Závod založený roku 1878.

Mlyny

Poceny viacej štátnimi odmenami za vynikajúce stroje pre mlyny a sladovny.

každého druhu zariaďuje, a reconstrukcie starších mlynov, dľa osvedčeného moderného spôsobu vyrizuje, a prevádza jako aj dodáva jednotlivé stroje a strojové čiastky pre mlyny a sladovny v cenách veľmi ľavných

OSVALD BRÁZDA,

Závod pre stavbu umelých mlynov a strojnícká továrna v Přerově (Morava).

Viac sto pochválných odporúčaní, za prevedenie mnou zariadených mlynov a sladoven, môžem na požiadanie ku láskavému nahliadnutiu predložiť.

Do Ameriky

po cisárskych rýchlojach „Kaiser Wilhelm der Grosse“, „Kaiser Wilhelm II“, „Kromprinc Wilhelm“ a rýchlych dvojšroubovýchpoštových parolodiach ako: „Bremen“, „Grosser Kurfürst“, „Friedrich der Grosse“, „Barbarossa“, „Princess Alice“ do New-Yorku. Baltimore, Galvestonu atď. najvýhodnejšie možno cestovať cez Bremen.

Plavba oceanom trvá len 5—7 dní.

Každú žiadanú úpravu ochotne a zdarma podá jediná československá firma

Kareš & Stotsky, Bremen

Bahnhofstrasse 29.

Kto chce byť krajansky obslužený, nech nevyhadáva žiadne iné firmy, ale s úplnou dôverou nech sa obráti na nás, my sme tisíce krajanov doprevadili za more ku ich úplnej spokojenosti. Závďavok nech si pošle každý z domu, načo obdrží od nás šfkartu, s ktorou keď sa preukáže na pruských hraniciach, bez prekážok bude ďalej prepustený. Pište na adresu:

Kareš & Stocky, Bremen

Bahnhofstrasse 29.

— Vzorky zadarmo a franco. —

Lodenové sukne

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65—70 kr. Sukne „Mandžuria“ (novinku) po 1 zl. 20 — 1 zl. 26., spodné nohavice po 50 kr. — 1 zl. vyrába a dobierkou zasiela:

I. Česká výr. a vývoz suken lodenových
Adolfa Jelínka

v Lisku, p. Jimramov. (Morava.)

Nehodiaci sa tovar buď vymením alebo vezmem späť a peniaze vrátim!

Každá nespokojnosť vylúčená!!
Do 5 kgr. balíku vojde 7 sukien.

Skalický gazd. potravný spolok

odporúča svoj hojne zasobný sklad.

Umelých hnojiv

— a chylského liadku, —

ako aj datelinového, travného a repného semena v najľavnejších cenách.

Ján Novomestský, mechanik a strojník v Holíči

odporúča širokému obecenstvu svoj bohatý sklad

Šicích strojov a biciklov

tak tiež i

sklad hospodárskych strojov.

Má vždy na sklade všetky ku týmto strojom patriace súčiastky.

Prijímajú sa tiež všetky opravy (reparácie) týchto strojov.

— Ceny ľavé. —

— Obsluha solídna. —

Každa sporiva gazdina

používa

Kolínskej kávovej prísady

SO SOKOLOM — SO SOKOLOM

Docielí tým výdatnej, chutnej a pekne zbarvenej kávy.

TOVARNE:

v Kolíne a Prostejove, Morava

VODOVODY

samočinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

Najlepšie

PUMPY

trvanlivé
a so zárukou
zhotovuje
zariaďuje

Továrň na
vodovody a
pumpy

JAN VITEZ v Přerově (Morava).

CENY MIERNE.

Prébežné výpočty a cenníky zadarmo.

